

УТВЪРДИЛ: .....

Декан

Дата .....

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Стопански факултет

Специалност: (код и наименование)

И	Б	Б	0	1	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Стопанско управление (с английски език)

Специалност: (код и наименование)

И	Б	Б	0	2	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Стопанско управление (с немски език)

Специалност: (код и наименование)

И	Б	Б	0	3	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Стопанско управление (с френски език)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И			
---	--	--	--

 УПРАВЛЕНИЕ И УНАСЛЕДЯВАНЕ НА СЕМЕЙНА ФИРМА

Преподавател: Доц. д-р Десислава Иванова Йорданова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Доклад	15
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	15
Обща извънаудиторна заетост		30
ОБЩА ЗАЕТОСТ		60
Кредити аудиторна заетост		1
Кредити извънаудиторна заетост		1
ОБЩО ЕКСТ		2

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Участие в тематични дискусии в часовете	25%
2.	Тестова проверка	25%
3.	Изпит	50%

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

Анотация на учебната дисциплина:

Компаниите, притежавани и управлявани от едно семейство, представляват специфична организационна форма. Те имат важна роля в икономиките на всички развити и развиващи се държави като допринасят значително за заетостта, БВП, износа и др. Целта на дисциплината „Управление и унаследяване на семейна фирма” е да даде знания и умения на студентите за същността и значението на семейните фирми и тяхното управление и унаследяване. През последните три десетилетия изследванията на семейния бизнес бележат силно развитие и дисциплината представя най-новите теоретични концепции и модели по различни теми, свързани с управлението и унаследяването на семейна фирма. В съдържателен план дисциплината акцентира върху специфичните особености на семейните фирми и на тяхното управление и унаследяване, които ги отличават от останалите предприятия. В дисциплината основно място се отделя на теоретични модели за описание на семейните фирми, основните етапи на развитие на системите на собствеността, бизнеса и семейството, стратегическото управление, управлението на човешките ресурси, управление на растежа, знанието и иновациите, интернационализацията, организационната култура, конфликтите и общуването, корпоративната социална отговорност, планиране на унаследяването и подготовката на наследници в семейните фирми.

Предварителни изисквания:

Студентите трябва да са преминали успешно курс по Основи на управлението.

Очаквани резултати:

Студентите, които са завършили успешно курса:

- познават основни дефиниции, понятия и модели за описание на семейните фирми;
- познават и анализират основните характеристики и предизвикателства през различните етапи на развитие на системите на собствеността, бизнеса и семейството и предизвикателствата, свързани с припокриването на трите системи;
- притежават знания и управленски умения в областта на стратегическото управление, управлението на човешките ресурси, управлението на конфликтите и общуването, КСО, растежа, управлението на знанието, управлението на иновациите, интернационализацията на семейните фирми;
- познават и прилагат методи за планиране на унаследяването и подготовка на наследници;
- прилагат теоретични модели и концепции за анализ на практически управленски проблеми и при осъществяване на управленски дейности.

Учебно съдържание (лекции)

№	Тема:	Хорариум
1	Същност и значение на семейните фирми	2 часа
2	Теоретични модели за описание на семейните фирми	2 часа
3	Етапи на развитие на системата на собствеността: характеристики и предизвикателства	2 часа
4	Етапи на развитие на контролиращото семейство: характеристики и предизвикателства	2 часа
5	Етапи на развитие на семейната фирма: характеристики и предизвикателства	2 часа
6	Стратегическо управление на семейна фирма	2 часа
7	Управление на човешките ресурси в семейна фирма	2 часа

№	Тема:	Хорариум
8	Планиране на унаследяването и подготовка на наследници	2 часа
9	Управление на растежа в семейната фирма	2 часа
10	Управление на знанието в семейната фирма	2 часа
11	Управление на иновациите в семейната фирма	2 часа
12	Конфликти и общуване в семейната фирма	2 часа
13	Организационна култура в семейната фирма	2 часа
14	Интернационализация на семейната фирма	2 часа
15	Корпоративна социална отговорност в семейните фирми	2 часа
	ОБЩО	30

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Същност и значение на семейните фирми
2	Теоретични модели за описание на семейните фирми
3	Етапи на развитие на системата на собствеността: характеристики и предизвикателства
4	Етапи на развитие на контролиращото семейство: характеристики и предизвикателства
5	Етапи на развитие на семейната фирма: характеристики и предизвикателства
6	Стратегическо управление на семейна фирма
7	Управление на човешките ресурси в семейна фирма
8	Планиране на унаследяването и подготовка на наследници
9	Управление на растежа на семейната фирма
10	Управление на знанието в семейната фирма
11	Управление на иновациите в семейната фирма
12	Конфликти и общуване в семейната фирма
13	Организационна култура в семейната фирма
14	Интернационализация на семейната фирма
15	Корпоративна социална отговорност в семейните фирми

Библиография

Основна:

Poza, E. J. (2013). *Family business*. Cengage Learning.

Gersick, K. E., Davis, J. A., Hampton, M., Lansberg, I. (1997) “*Generation to generation: Life cycles of the family business*”, Boston: Harvard Business School Press.

Le Breton-Miller, I., Miller, D., and Steier, L. P. (2004). “Toward an Integrative Model of Effective FOB Succession”, *Entrepreneurship Theory and Practice*, Vol. 28, No. 4, pp. 305–328.

Йорданова, Д. (2014). *Управление и развитие на семейна фирма*. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. София. (учебно помагало).

Допълнителна:

Carlock, R., & Ward, J. (2001). *Strategic planning for the family business: Parallel planning to unify the family and business*. Springer.

Dana, L. P., Ramadani, V. (eds.) (2015) *Family Businesses in Transition Economies*. Springer International Publishing.

Davidkov, T., Yordanova, D. (2016). "Exploring the Bulgarian family SMEs' reluctance to internationalise", *International Journal of Business and Globalisation*, 17 (1), 123-148.

Kontinen, T. and Ojala, A. (2010). 'The internationalization of family businesses: A review of extant research', *Journal of Family Business Strategy*, Vol. 1, No. 2, pp. 97-107.

Sharma, P., Chrisman, J. J., Chua, J. H. (1997). "Strategic management of the family business: Past research and future challenges", *Family Business Review*, Vol. 10 No. 1, pp. 1-35.

Ward, J. L. (2004). Perpetuating the family business. *Marietta, GA: Family Enterprise Publishers*.

Ward, J. L. (2011). *Keeping the family business healthy: How to plan for continuing growth, profitability, and family leadership*. Palgrave Macmillan.

Yordanova, D. (2010). "Succession in Bulgarian family firms. An explanatory investigation". In Surdej, A. and Wach, K. (eds.) "Managing Ownership and Succession in Family Firms", pp. 110-120, Scholar Publishing House: Warsaw. ISBN 978-83-7383-402-6.

Yordanova (2011) 'Entrepreneurial orientation in family and non-family firms: evidence from Bulgaria', *International Journal of Economic Sciences and Applied Research*, Vol. 4, No. 1, pp. 185-203.

Yordanova, D. (2013). "Entrepreneurial orientation in Bulgarian family and non-family enterprises: determinants and links with performance and internationalization", Sofia: Avangard Prima Press.

Yordanova, D., Vladimirov, Z., Simeonova-Ganeva, R. (2015). Management Practices in Bulgarian Family and Non-family SMEs: Exploring "Real" Differences. In *Family Businesses in Transition Economies* (pp. 113-138). Springer International Publishing.

Дата: 02 декември, 2016

Съставил:

Доц. д-р Десислава Йорданова